

အသစ်သော နည်းဗျူဟာများ လိုအပ်သည်။
ဒေါက်ဂလပ်စ် အေ၊ ဂျန်ဆင် (Douglas A. Johnson)

ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်တွင် ခေတ်သစ်လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုများသည် ဧရာမခြေလှမ်းများ ဖြင့် များစွာ ရှေ့တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများရော၊ တိကျသည့် ကာကွယ်ပေးရေး လုပ်ငန်းစဉ် ထူထောင်မှုများတွင်ပါ သိသာစွာ တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားမှုက အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာစာချုပ်အသစ်များ ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပြီး၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများအပေါ် ပြစ်တင်ရှုံ့ချခြင်း နှင့် အမျိုးသမီး နှင့် ကလေးများအတွက် ကာကွယ်မှုပေးခြင်း၊ ထို့အပြင် ကာကွယ်ပေးမှု ရရှိထိုက်သော၊ ပံ့ပိုးပေးသင့် သော တရားဝင်နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီမှုများလည်း ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ သည်။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအပေါ် အန္တရာယ်ပြုမှုများမှ ကာကွယ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး၊ အများစုကို လွှတ်ပေး နိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံအများတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစံချိန်စံနှုန်းများ စောင့်ထိန်းလိုက်နာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ (ပြည်တွင်း၌ရော၊ ပြည်ပရေးရာ မူဝါဒများအဆင့်၌ပါ) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာစနစ်များ တည်ထောင်ဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့သည်။ ဤသို့ စွမ်းဆောင် ပြီးမြောက်နိုင်မှုများ အရေးပါမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သို့မဟုတ် ဤအခြေအနေများ ရရှိရန်မည်မျှခက်ခဲသည်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိတို့ လွန်ကျူးစွာ ပြောဆိုနေခြင်း မဟုတ်ပါ။

အဓိကအားဖြင့် နည်းပရိယာယ် ၃ ခုကြောင့် ဤသို့ အောင်မြင်မှုများ ရရှိစေခဲ့ပါသည်။ ၁) အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်ပြီး နိုင်ငံတကာစာချုပ်များ၊ သဘောတူညီချက်များ၊ စံနှုန်းများ ဖန်တီး နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂) ဤစံနှုန်းများအပေါ် စောင့်ထိန်းလိုက်နာမှု ရှိ-မရှိ စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများပြုခြင်းနှင့် ၃) ဤစံနှုန်းများကို ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သည့်အခါ အစိုးရ၏ လုပ်ရပ်များ၊ သို့မဟုတ် မလုပ်ဆောင်ဘဲ ပျက်ကွက်မှုများအပေါ် ပြစ်တင်ရှုံ့ချခြင်း၊ သို့မဟုတ် အရှက်ရစေခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤနှစ်များ အတွင်း ယခုချည်းကပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံ အဆောက်အဦများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သိသာစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေခဲ့ပါသည်။

သေချာရှင်းလင်းသည်မှာ ဤနည်းပရိယာယ်များကြောင့် များစွာတိုးတက်မှုဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း ဆက်လက် ၍ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အလားတူပင် ထင်ရှားသည့်အချက်မှာ မိမိတို့၏ အောင်မြင်ရရှိမှုများတွင် လမ်းတလျှောက်၌ ကြီးလေးသောအဟန့်အတားများ ရှိနေသေးခြင်းပင်။ ဤချည်းကပ်မှုများ သက်သက် နှင့်၊ ဤမျှဖြင့် ဖြေရှင်းရန်ခက်ခဲလွန်းသော လူ့အခွင့်အရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းကိုင်တွယ်ရန် မဖြစ်နိုင် သေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုဆိုင်ရာပြဿနာကို စဉ်းစားကြပါစို့။ ဥပမာအားဖြင့် ယင်းအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် စာချုပ်များ၊ စံနှုန်းများ ထားရှိပြီး ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ကာကွယ် ထားပေးမှုများနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ဆန့်ကျင်သည့် နိုင်ငံတခု၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှုများသည် အခြား သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု တခုချင်းထက်စာလျှင် ပို၍ရိုနေပြီ ဖြစ်သည်။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့်

ပတ်သက်၍ ပို၍ စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများ ရှိနေသည်။ သဘောတူညီချက် စာချုပ်စာတမ်းများအရ ဖွဲ့စည်းသည့် အခြေခံအဆောက်အအုံ အဖွဲ့အစည်းများသာမက၊ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဆင့် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများလည်း ရှိနေကြပါသည်။ ဤစွမ်းဆောင်ရည်မျှမက ကမ္ဘာတဝန်းတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသည့် နှစ်နာခံစားရသူများကို ပြုစုကုသပေးမည့် စင်တာပေါင်း ၂၅၀ ကျော်ကိုလည်း ဖန်တီးထားကြသည်။ ဤဌာနတခုချင်းတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံကြရသည့် သားကောင် ထောင်ပေါင်းများစွာအပေါ် မှတ်တမ်းထားရှိမည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များလည်း ရှိနေကြသည်။ ယင်းတို့တွင် အခြားသောပြဿနာများထက်စာလျှင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်းတင်ထားမည့် ဥပဒေဆိုင်ရာ ဆေးပညာစွမ်းရည်များလည်း မြင့်တင်ထားရှိပြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အကျယ်အပြန့် သဘောတူညီကျေလည်မှုများလည်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအပေါ် ထပ်လောင်း ဖြည့်ဆည်းထားပြီးဖြစ်နေသည်။ ကျန်လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများထက်စာလျှင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများအပေါ် အများဆုံး ပြစ်တင်ရှုံ့ချမှုများလည်း ရှိနေပါသည်။

သို့တိုင်အောင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ (Amnesty International) က ယင်း၏ ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများအပေါ် ဆန့်ကျင်ရေး တတိယအကြိမ်မြောက် နိုင်ငံတကာ ကမ်ပိန်းလှုပ်ရှားမှုဆောင်ရွက်သည့်အခါ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများသည် ၎င်းတို့အဖွဲ့အစည်းက ပထမအကြိမ် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်း စတင်စဉ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်ကထက် ပို၍ ကျယ်ပြန့်စွာရှိနေသည်ဟု နိဂုံးချုပ် သုံးသပ်ချက် ပြုခဲ့ပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်တွင်ပင် ဘော့စနီးယား၊ ရဝမ်ဒါ၊ ဆီရာလီယွန်း သို့မဟုတ် ကျန်နိုင်ငံ ၁၅၀ တို့၌ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ အတိုင်းအတာအားဖြင့် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ်ရှိနေသေးကြောင်း သက်သေတွေ့ရှိကြရပါသည်။ ယင်းနိုင်ငံတို့ တွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ဆက်၍ကျူးလွန်ဆဲ သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုထားဆဲဖြစ်သည်ကို တွေ့ကြရသည်။ မိမိအနေဖြင့် ထင်ရှားသည့် အချက်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ တစ်တရာသည် အလုပ်ဖြစ်မနေဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဤအလုပ်လမ်းညွှန်နှင့်ပတ်သက်၍ မကျေလည် အငြင်းပွားမှုများလည်း ရှိနေပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်ဆိုလျှင် ကျယ်ပြန့်သော လူ့အခွင့်အရေးနယ်ပယ်တခု ဖန်တီးတည်ထောင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းနယ်ပယ်တွင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ကဏ္ဍများ ယခုထိတွေ့ဆောင်ရွက်နေသည့် ထက်စာလျှင် လူပို၍များစွာ ပါဝင်ပတ်သက်ရန် လိုအပ်နေသည်။ ထို့အပြင် ပို၍ဘက်စုံ မဟာဗျူဟာကျသည့် ချည်းကပ်မှုများဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးစေရန် လိုအပ်ပါမည်။ သို့မှသာ လက်ရှိ အသုံးပြုနေသော နည်းပရိယာယ်များထက် ပို၍ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက် အောင်မြင်နိုင်ကြပါမည်။

ကမ္ဘာတဝန်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးအပေါ် စိတ်ပိုင်းဖြတ်၍ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နေကြသူများက ယခုလုပ်ငန်းအပေါ် စတင်ဖြည့်ဆည်းခဲ့ကြပါသည်။ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုရှိသော ချည်းကပ်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မျှော်လင့်မထားသည့် မဟာဗျူဟာမြောက်မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ မျှော်လင့်မထားသည့်

ကဏ္ဍ နယ်ပယ်များမှ လေ့လာဆည်းပူးမှုများ ပြုခဲ့ကြပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အသစ်သော နည်းပရိယာယ်များ စီမံချက် (The New Tactics in Human Rights Project) သည် တီထွင် ဖန်တီးကြသူများ အတူတကွ စုဆုံနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပြီး၊ သူတို့၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် အခြား သူများက စိတ်ဝင်စားမှု ရရှိနိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် နည်းပရိယာယ် တီထွင်ဆန်းသစ်မှု ဖြစ်ရပ် ၇၅ ခုထက် ပို၍ ပါဝင်ပါသည်။ ကျောင်းသားများ၊ ကျေးရွာလူထုများနှင့် အစိုးရကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများက ရေးသားဖော်ပြထားကြ ပြီး၊ အဆင့်မြင့်ဆန်းသစ်သောနည်းပညာများ အသုံးပြုထားကြသည်။ သို့မဟုတ် သူတို့လက်ငင်း ရနိုင် သည့် အထွေထွေနည်းနာများကို အသုံးပြုထားကြပါသည်။ သူတို့ရရှိလိုကြသည့် ပန်းတိုင်များမှာလည်း မျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲများ၊ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေးမှသည် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ လွတ်မြောက်ရေးအထိ စုံလင်ထွေပြားကြသည်။

လူတစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် ဤဖြစ်ရပ်ပုံပြင်များမှာ စိတ်ဝင်စားအားကျဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံးကို စုပေါင်း၍ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်အနေဖြင့်ဆိုရလျှင် လိုက်နာကျင့်သုံးဖွယ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့က လူ့အခွင့် အရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ရရှိနိုင်သည့် မြော်မြင်မှုတရပ်အဖြစ် ကိုယ်စားပြု ဖော်ပြနေပါသည်။

ပို၍လေ့လာလိုလျှင်၊ ပို၍ပါဝင်ပတ်သက်မှု ရှိစေပြီး၊ သို့မဟုတ် ပို၍လှူဒါန်းလိုပါက www.newtactics.org ဝက်ဘ်ဆိုဒ်သို့ သွားရောက်လေ့လာစေလိုပါသည်။

လူ့အခွင့်အရေးများအတွက် နည်းပရိယာယ်အသစ်များမှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု နစ်နာခံစားရသူများ၏ စင်တာ၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိ မဟာဗျူဟာ၏ အကန့်အသတ်များ

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ဆက်၍တည်မြဲနေခြင်းသည် ကမ္ဘာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် သိသာထင်ရှားသည့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ကိုယ်စားပြုနေပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှု၏ အများဆုံးအသုံးပြုသည့် နည်းပရိယာယ် ၃ ခုကြောင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု သိသာထင်ရှားစွာ လျော့နည်း ကျဆင်းမသွားသည့် အခြေအနေတွင်၊ လက်ရှိမဟာဗျူဟာ၏ အကန့်အသတ်များကို ပြန်၍သုံးသပ်ကြည့်ရန် အချိန်ကျပြီဖြစ်ပါသည်။ ဤအကန့်အသတ်များအတွက် အချို့သော တွေးခေါ်စဉ်းစားချက်များမှာ မိမိက “နည်းပရိယာယ်အရ မြေပုံထုတ်ခြင်း” (tactical mapping) ဟုခေါ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှ ပေါ်ထွက်လာပါသည်။

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် နစ်နာခံစားရသူတို့အကြားဆက်ဆံရေးနှင့် စတင်၍ ယင်းညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင် ၁၀ ဦးအုပ်စုက ဆက်စပ်နေမှုများကို ပုံကြမ်းထုတ်ခဲ့ကြရာ အခြေခံအားဖြင့် လွဲမှားနေသည့် နေသည့်ကိစ္စများ ထဲထဲဝင်ဝင် ပတ်သက်နေကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ဖြစ်ပွားနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်- နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ထက်-အောက် ဆက်ဆံရေးခိုင်မာစွာရှိနေသည့် အဖွဲ့တစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြပြီး၊ ထိုသူတို့က ရဲစခန်းတစ်ခု သို့မဟုတ် စစ်တပ်ယူနစ်ထဲတွင် အသားကျ နစ်မြုပ်နေတတ်ကြပါသည်။ မိမိတို့က ဤသို့ထောင်လိုက်ဆက်ဆံရေးမျိုးကို နောက်ကြောင်းခံလေ့လာ၍ အမိန့်ပေးစနစ်၏ ကွင်းဆက်နှင့် အစီအစဉ်များကို နားလည်အောင် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုပြုရန် မည်သို့ စုဖွဲ့စည်းရုံးထားသည်၊ ရန်ပုံငွေမည်သို့သုံးစွဲသည်တို့ကို လေ့လာကြပါသည်။ သို့သော် မိမိတို့က အဆင့်တိုင်းကို ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဩဇာသက်ရောက်လွှမ်းမိုးမှုများနှင့် ဆက်စပ်နေမှုများ ရှိနိုင်- မရှိနိုင်ကို နားလည် သဘောပေါက်နိုင်ရန်အတွက် ရေပြင်ညီဖြင့်လည်း ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်- ရဲစခန်းများတွင် အရပ်သားများနှင့် ဆရာဝန်များလည်း ရှိနေကြသည်။ တနည်းအားဖြင့် ထိုသူများက ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိနေကြရာ တနည်းတဖုံအားဖြင့် ၎င်းတို့ကို ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်ရန် သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်နိုင်မှု တစ်ခုတရား ရှိနေကြပါသည်။ ကနဦးရေးဆွဲပြုစုထားသည့် မြေပုံတွင် ဤလုပ်ငန်းစဉ်များကို အသုံးပြု၍ ဆက်စပ်မှု ၄၀၀ ကျော်ကို များသောအားဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်မှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဆင့်အထိ ပုံဆွဲဖော်ပြထားပါသည်။

ဆက်သွယ်မှုတစ်ခုချင်းစီကို မိမိတို့က ပုံကားချပ်တွင် နေရာချဖော်ပြပြီး၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု/ နစ်နာခံစားရသူ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုအပေါ် စတင်၍ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် သို့မဟုတ် ကြားဝင်ရပ်ဆိုင်းစေနိုင်မည့် ထိန်းချုပ်နိုင်မည့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောနေရာများကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ဤပုံကားချပ်၏ အကူအညီဖြင့် ပစ်မှတ်ထားဆောင်ရွက်သည့် နည်းပရိယာယ်များ၏ဆက်စပ်ပုံ၊ ဆက်စပ်မှုများ၏ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုကွင်းဆက်များကို မြေပုံထုတ်ပါသည်။ ယင်းဆက်စပ်မှုများသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု/ နစ်နာခံစားရသူ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုအပေါ် စတင်၍ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် သို့မဟုတ် ကြားဝင်ရပ်ဆိုင်းစေနိုင်ရမည်

ဖြစ်ပြီး (သို့အတွက်ကြောင့် “နည်းပရိယာယ် မြေပုံထုတ်ခြင်း” ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)¹ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့က အရေးပါသည့် နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်အချို့ ရရှိလာပါသည်။

၁။ နည်းပရိယာယ်အများစုကို ပို၍ဝေးသော ပုံကားချပ်ထောင့်စွန်းများမှနေ၍ စတင်ကြသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် နိုင်ငံတကာအဆင့်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူတို့၏လုပ်ငန်းများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ/ နစ်နာ ခံစားရသူ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုအပေါ် သွယ်ဝိုက်၍ မသက်ရောက်မီ၊ အခြားသော ဆက်ဆံရေး အဆင့်ပေါင်း များစွာကို ဖြတ်၍ လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ မိမိတို့တွက်ဆသည်မှာ ဤနည်းအားဖြင့် လုပ်ဆောင်မှု အင်အားကို ချိန်အားပျော့သွားစေသည်။ သို့မဟုတ် ပျောက်ကွယ်သွားစေသည်။

၂။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရာတွင် အသုံးပြုသောစနစ်များမှာ များစွာအဆင့်မြင့်ရှုပ်ထွေးပါသည်။ ကျွတ်ဆတ် သည့်၊ အလွယ်တကူ ကျိုးပျက်နိုင်သည့်စနစ်တခုမဟုတ်ဘဲ ယင်းရှုပ်ထွေးပွေလီမှုကြောင့် အစိုးရများ၏ မတူခြားနားသည့် အင်စတီကျုရှင်း အဖွဲ့အစည်းစနစ်များက ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို အသုံးချ၍ အချင်းချင်းအကြား အကျိုးအမြတ်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အကယ်၍ စနစ်၏ အစိတ်အပိုင်း တခု ကို တိုက်ခိုက်လိုက်ပါက၊ အခြားသော အစိတ်အပိုင်းများ (ဥပမာအားဖြင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ အမှုစစ်ဆေး သူများ၏ စနစ်၊ တရားစီရင်ရေးစနစ်၏ မသိကျိုးကျွံနေမှု) တို့က ပစ်မှတ်ကို ကာကွယ်ကူညီပေး၍၊ ပြန်၍ ပြင်ဆင်နိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးနေပါသည်။ မိမိတို့ နားလည်ထားသည်မှာ ယင်းစနစ်က တစ်ခုတည်းသော နည်း ပရိယာယ်အပေါ် အလျော့ပေးကျိုးနွံလာမည် မဟုတ်ပါ။ ယင်းအစား စနစ်ကို အထွေထွေသော နေရာ မျိုးစုံတွင် တချိန်တည်းတွင် သက်ရောက်မှု ရှိစေရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ သို့မှသာ သူ့ဘာသာသူ ပြင်ဆင် ခြင်း မဖြစ်ရလေအောင်နှင့် ဟန်ချက်ပျက်သွားရလေအောင် ဖန်တီးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မတူ ခြားနားသော နည်းပရိယာယ်မျိုးစုံကို ဘက်စုံပို၍ပြည့်စုံသော မဟာဗျူဟာတခု၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပေါင်းစပ်၍ အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

၃။ ဤနယ်ပယ်ရှိ အများစုသောအဖွဲ့အစည်းများက နည်းပရိယာယ်အချို့ကို သူတို့တတ်စွမ်းသမျှ အခြေ အနေအောက်တွင် ကန့်သတ်၍ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုကြပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းများက ကျဉ်းမြောင်းလှသည့် နည်းပရိယာယ်အချို့ကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ကြပြီး၊ ယင်းတို့အကြားတွင်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုအနည်းငယ်သာ ရှိကြပါသည်။ ဤသို့သော အကန့်အသတ်များသည် ရှုပ်ထွေးပွေလီ သည့်၊ အပြန်အလှန် ကျားကန်အားဖြည့်ထားကြသည့် စနစ်အတွက် ကဏ္ဍများ ခပ်ကျဉ်းကျဉ်း အတွက် သာ သက်ရောက်ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေရုံသာမက၊ အဖွဲ့အစည်းတခုချင်းအတွက်လည်း အကန့်အသတ်များ ဖြစ်စေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အခြေအနေတစ်ခုလုံး အပေါ်သက်ရောက်မှုဖြစ်စေရမည့်အစား ဤသို့ ကန့်သတ်ခံ ထားရသည့် စွမ်းရည်ကိုအခြေပြု၍ မဟာဗျူဟာကို ပုံဖော်သကဲ့သို့ဖြစ်နေစေသည်။ မိမိတို့က လုပ်ဆောင် သင့်သည်များကို လုပ်ဆောင်သည် မဟုတ်ကြဘဲ၊ လုပ်နိုင်သမျှ လုပ်ကြသည့်နယ် ဖြစ်နေသည်။ မိမိတို့က

¹ နည်းပရိယာယ်အရ မြေပုံထုတ်ခြင်း (Tactical mapping) ကို ဥရောပ လုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (OSCE) ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး အကြံပေးအဖွဲ့၊ ရော့ခ်ဖဲလား ညီအစ်ကိုများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (Rockefeller Brothers Fund) ၏ ရုပ်ပုံစည်း ပံ့ပိုးမှုများဖြင့် ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။

နည်းပရိယာယ်များအကြား ပို၍ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကြပါက ပို၍ထိရောက်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်တွက်ဆထားပါသည်။

၄။ ပုံကားချပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဆက်စပ်မှုအများသည် လက်ရှိလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုပုံစံများနှင့် သက်ရောက်မှု မရှိ၊ ဆက်စပ် ပတ်သက်မှု မရှိဘဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။ သူတို့၏ အားသာချက်များနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများက လှုပ်ရှားမှုများအတွက် အားဖြစ်မလာစေပါ။ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နည်းပရိယာယ်များစွာ အထွေထွေ လိုအပ်လိမ့်မည်ဟု မိမိတို့က တွက်ဆမိပါသည်။

မိမိအနေဖြင့် အခြားသော လူမှုရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးပြဿနာများတွင်လည်း အလားတူ နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ မိမိတို့က အတူတကွလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရန် နည်းလမ်းသစ်များ၊ လုပ်နည်းကိုင်နည်းအသစ်များ ရှာဖွေဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ အပြောင်းအလဲကို ဖန်တီးရန် ထိရောက်သည့်မဟာဗျူဟာများ ဖန်တီးနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။ လက်ရှိ မဟာဗျူဟာများ၏ အချို့သော အကန့်အသတ်များအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ မူဘောင်ရှုမြင်ချက် (macro-framework) တခု လိုအပ်ပြီး၊ အကန့်အသတ်ရှိနေသော အရင်းအမြစ်များကို အတူတကွစုပေါင်း၍ ညီညွတ်သော လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်းတခုအနေဖြင့် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်တွင် မိမိတို့က “မဟာဗျူဟာမြောက် စုစည်းဆွေးနွေးသူ” (strategic convenor) ဟု ခေါ်ဆိုကြသည့် အဖွဲ့အစည်းတခု၊ သို့မဟုတ် လူတဦးလိုအပ်ပါသည်။ သူ့တွင် မိမိတို့အားလုံးကို အသစ်သော လုပ်ငန်းဆက်ဆံရေးတခု အောက်တွင် အတူတကွ စုစည်းနိုင်မည့် ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ယုံကြည်ကိုးစားမှုရှိနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အဖွဲ့အစည်းများက ရှုပ်ထွေးပွေလီသောစနစ်များကို ဖိအားပေးနိုင်မည့်၊ လူမှုရေးကွန်ရက်တွင် အသစ်သော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများကို လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်မည့် အခြားသောရှုထောင့်များဖြင့်လည်း စတင်နိုင်ကြပါသည်။ ယခုစာအုပ်သည် ကိစ္စအများအပေါ်လွှမ်းခြုံသည့် စီမံကိန်းတခု၊ လူ့အခွင့်အရေး စီမံချက်များတွင် အသစ်သောနည်းပရိယာယ်များ (New Tactics in Human Rights Project) ၏ အစိတ်အပိုင်းတခု ဖြစ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူ အသိုက်အဝန်းအကြားတွင် ယင်းသို့ နည်းပရိယာယ်များ မည်သို့ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေ၍ ပို၍ထိရောက်သော လှုပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အချို့သောနည်းနာများကို ကျယ်ပြန့်စွာ ဖော်ပြလာနိုင်စေရေး ဖြစ်ပါသည်။

ပေါ်ထွန်းလာသည့် အိုင်ဒီယာတခု

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသူ နှစ်နာရီသွားကောင်များအတွက် စင်တာ (CVT) ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရပြီး ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများကို ဘက်စုံပြုစုကုသပေးရန် နေရာတခုအဖြစ် ပထမဦးဆုံးစတင်ခဲ့ပါသည်။ စတင်ချိန်မှစ၍ CVT စင်တာ ခေါင်းဆောင်မှုက သူတို့၏လုပ်ငန်းသည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအသိုက်အဝန်းအတွက် နည်းပရိယာယ်အသစ်တခုအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးအသုံးပြုနေကြောင်း သိမြင်ခဲ့ကြပါသည်။ မိမိတို့၏လုပ်ငန်းများမှ မည်သို့သော နည်းပရိယာယ်များ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ကြောင်း မိမိတို့စတင်၍ နားလည်သဘောပေါက်လာသည့်အခါ

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရပြီး ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများအတွက် အခြားသောကုသရေးအစီအစဉ်များ ဖွံ့ဖြိုးပေါ်ထွက်လာစေရေး မိမိတို့က တိုက်တွန်းနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများက ဖော်ပြသည်မှာ ဤသို့အသစ်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ် (အင်စတီကျုရှင်း) အသစ်များကြောင့် လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် အသစ်သောမဟာဗျူဟာအခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော ရလဒ်များအနက် ဖိနှိပ်မှုများကြောင့် ခိုးဝှက်ခံရသော ခေါင်းဆောင်မှုကိုပြန်၍ ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့မှုသမိုင်းကြောင်းဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြရသည့် အသိုက်အဝန်းများသို့ ကူညီပေးခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးနေသည့် လူမှုအသိုက်အဝန်းကို အသစ်သော လူ့အခွင့်အရေး အင်အားစုအဖြစ် စည်းရုံးနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်တလျှောက်တွင် ပင်မရေစီးကြောင်း အလေးပေးမှု၏ ပြင်ပတွင် ရှိနေသော လူတို့၏ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများအကြောင်း၊ အခြားသောအုပ်စုများ၏ ဖြစ်ရပ်ဇာတ်ကြောင်းများကိုလည်း စတင်စုစည်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အသစ်သော နည်းပရိယာယ် စီမံချက် (The New Tactics Project) ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အကြံရခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်းများမကြာမီ CVT စင်တာက အကြံပေးအုပ်စုများအားလုံးကို တူရကီနိုင်ငံ၌ စုစည်း၍ “အကောင်းဆုံးကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်မှုများ” အိုင်ဒီယာနှင့်ပတ်သက်၍ ကြံဆဆွေးနွေးကြရန် စာတမ်းဖတ်ပွဲတရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတဝန်း ကျယ်ပြန့်စွာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကျင့်သုံးနေကြသော နည်းပရိယာယ်များကို သို့မဟုတ် ပို၍ထိရောက်စွာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေမှုများကို စူးစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့က ပြဿနာများအစား အဖြေများအပေါ် အလေးပေးဆွေးနွေးလိုခဲ့ကြပါသည်။ အနည်းဆုံး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများတွင်ရော၊ အစိုးရဖက်တွင်ပါ တိကျသည့် လုပ်ဆောင်စရာနမူနာတခုခု ရှိမနေသောကြောင့် တစ်ဆိုနေပြီး၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေရသည့်အကြောင်း အိုင်ဒီယာဖြင့် စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ပြဿနာတခုအပေါ် ချည်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုသည် အသုံးဝင်သည်ဟု မိမိတို့က ယုံကြည်ပါသော်လည်း ယင်းကို ပင်မရေစီးလှုပ်ရှားမှုကြီးတွင် ကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိရောက်သည့်အဖြေများနှင့်ပတ်သက်၍ လုံလောက်သည့်အာရုံထားမှု မရှိကြသေးကြောင်း မိမိတို့ယုံကြည်ထားပါသည်။ “မည်သည်တို့” (what) အပေါ် အလေးပေးကြသည်က များလွန်းနေပြီး၊ “မည်သို့ဆိုသည့်” (how) အပေါ်တွင် အလေးပေးမှုအနည်းငယ်မျှသာ ရှိနေပါသည်။

ယင်းအိုင်ဒီယာအပေါ် တူရကီနိုင်ငံရှိ ကျယ်ပြန့်သောကဏ္ဍများမှ ခေါင်းဆောင်များက တလေးတစား ဖော်ပြ၍ ထပ်လောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင်၊ CVT စင်တာက တူရကီအဖွဲ့အစည်း ၂ ခု ဖြစ်သော ဟယ်လ်ဆင်ကီနိုင်ငံသားများစုဝေးရာညီလာခံ (Helsinki Citizens Assembly)၊ တူရကီနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးစင်တာနှင့် ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းအင်စတီကျုတို့နှင့် မိတ်ဖက်မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပြီး၊ လူ့အခွင့်အရေးစီမံချက်အတွက် အသစ်သောနည်းပရိယာယ်များကို ပြုစုရေးဆွဲကြသည်။ တီထွင်ဖန်တီးမှုရှိသော နည်းပရိယာယ်များအပေါ် ၁၉၉၉ ခုနှစ်၌ စိတ်အားထက်သန်စွာ စနစ်တကျသုတေသနပြုကြပြီး၊ ဂျွန်ဒီ နှင့် ကက်သရင်းတီမာအာသာဖောင်ဒေးရှင်း (John D. and Catherine T. MacArthur Foundation) တို့က ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ မိမိတို့က ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင် ၉ ဦးနှင့်

နိုင်ငံတကာအကြံပေးကော်မတီတရပ်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာ့နေရာဒေသ အသီးသီးတိုင်းနီးပါးမှ လူ့အခွင့်အရေးခေါင်းဆောင် ၂၁ ဦး ပါဝင်သော လူ့အခွင့်အရေးအလုပ်အဖွဲ့အပေါ် ပို၍ လူ့မြင်ထင်သာမှုရှိစေရန်နှင့် နိုင်ငံရေးအရထောက်ခံမှုပေးနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့က အလားအလာ ကောင်းသောနည်းပရိယာယ်များ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် နှင့် စီမံချက်၏ တစ်စုံတစ်ရာ လမ်းညွှန် ချက်အတိုင်း ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

အလုပ်အဖွဲ့က အစွတန်ဘူးလ်တွင် တူရကီအကြံပေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ယခင်ဝန်ကြီးချုပ် ကင်မ်ကမ်းဘဲလ် (Kim Campbell) က အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကြံပေး ကော်မတီကိုယ်စားပြု၍ တွေ့ဆုံမှုကို သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ယင်းအုပ်စု လူ့အခွင့် အရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုရှိသော ချည်းကပ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးကြ ပြီး၊ ဖက်စုံလွှမ်းခြုံသော သင်တန်းချည်းကပ်မှုများအပေါ် မော်လ်ဒယ်ပုံစံထုတ်ကြသည်။ ယင်းစီမံချက် အတွက် အနာဂတ်အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ရေးဆွဲကြပါသည်။

သူတို့၏ ဘဝတလျှောက်လုံး လူ့အခွင့်အရေးနယ်ပယ်တွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူတစ်ဦးချင်းက အစည်းအဝေးတွင် မျှဝေကြသည့်အိုင်ဒီယာများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များအပေါ်တွင် မှတ်ချက်ပေး ခဲ့ကြသည်မှာလည်း ရှုထောင့်အမြင်သစ်ဖြင့် လူသစ်များ၊ ချည်းကပ်မှုအသစ်များ ထိတွေ့ ဆောင်ရွက်ကြ ရာ၌ ပို၍ထူးခြားစွာတွေးခေါ်နိုင်ရန်၊ အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပါသည်။ မိမိတို့က ဤသို့ ကနဦးမြော်မြင်ချက်အပေါ်တွင် ဆက်လက်နည်းနာများပေး၍ တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ယခုစာအုပ်နှင့် ဝက်ဘ်စာမျက်နှာတခု ဖြစ်သော www.newtactics.org အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ လူ့အခွင့် အရေးတိုက်တွန်းဆောင်ရွက်နေကြသူများကို နည်းပရိယာယ် တီထွင် ဆန်းသစ်မှုများနှင့် မဟာဗျူဟာ မြောက် တွေးခေါ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သင်တန်းများပို့ချပေးပြီး၊ ဒေသဆိုင်ရာ ဘက်စုံဆွေးနွေးပွဲ သင်တန်းအကြိမ်ကြိမ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

မိမိတို့ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှု၏ အခြေခံမူဘောင်

CVT စင်တာတွင် ပြီးခဲ့သည့် ၁၆ နှစ်ကာလလုပ်ဆောင်ခဲ့ရာ၌၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရပြီး ရှင်သန်ကျန်ရစ် သောသူများကို ကုသမှုပေးရာတွင် လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအရ အရေးကြီးသည့် နောက်ဆက်တွဲအကျိုး ဆက်များကို မိမိလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ယင်းက မိမိ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုကို ပြန်၍ ပုံသွင်းခဲ့ပြီး၊ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှုများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုပေးခြင်းနှင့် ပြီးနောက် ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများအပေါ် ကုသမှု ပေး ခြင်းတို့ အကြား မိမိယူဆထားသည့် ကွာခြားချက်များအပေါ်တွင် ဖြစ်ပါသည်။ CVT စင်တာ ဝန်ထမ်းများ က တွေ့ရှိခဲ့ရာတွင်၊ ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများကို ကုသမှုပေးခြင်းသည် ကြောက်ရွံ့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အတိတ်သမိုင်းကြောင်းအပေါ်တွင် ခေါင်းဆောင်မှုကို ပြန်လည်နာလံထူစေရန်နှင့် ရပ်ရွာ လူမှုအသိုက် အဝန်းကို ကူညီရန်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ရှာဖွေတွေ့ရှိရာတွင် ပြန်လည်အနာကျက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပစာ တင်စား မှုက ရပ်ရွာလူမှုအသိုက်အဝန်းအတွက် စုဝေးနိုင်ရန်၊ အလုပ်လုပ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရေး သင်ယူနိုင်သည့် လုံခြုံသောနိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ကို ဖန်တီးပေးပါသည်။ CVT စင်တာ ကဲ့သို့သော ကုသရေး

စင်တာများသည် ပညာပေးသူများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးသူ ပညာရှင်များ၊ မူဝါဒချမှတ်သူများ ကဲ့သို့သော အသစ်သောအုပ်စုများကို လူ့အခွင့်အရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ်ထဲသို့ ဆွဲဆောင်ခေါ်ယူနိုင်ပါသည်။ ကုသရေးစင်တာကဲ့သို့သော မိမိတို့၏အနေအထားမှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ နိဂုံးချုပ်စေရန်နှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရ၍ ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများ၏ ဘဝများတိုးတက်စေရန်အတွက် မူဝါဒများနှင့် ဥပဒေများ ဖြစ်လာစေရန် စည်းရုံးတိုက်တွန်းနိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဘောင်သွင်းဖော်ပြခြင်း မရှိပါကလည်း အစောဆုံးနှစ်များတွင် အနည်းဆုံး မိမိတို့က လူ့အခွင့်အရေးလုပ်ငန်းများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ချဲ့ထွင်နိုင်ပြီး နည်းပရိယာယ်အသစ်များ ချမှတ်နိုင်ပါသည်။

နည်းပရိယာယ်အသစ်များနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိ၏စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုအပေါ် ပုံသွင်းခဲ့သော ဒုတိယ အတွေ့အကြုံမှာ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ကလေးအစားအစာနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာလှုပ်ရှားမှုကမိပိန်းမှ မိမိ၏အခန်းကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် မိမိက အောက်ခြေတက်ကြွလှုပ်ရှားသူအုပ်စုတခုကိုဦးဆောင်၍ ဆာလောင်ငတ်မွတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တနှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀၀ ဘတ်ဂျက်နှင့် မိမိရပ်တည်နိုင်ရုံလစာဖြင့် အစီအစဉ်တခု လှုပ်ရှားကြခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့အုပ်စုငယ်က နိုင်ငံတဝန်းတွင် အတူတကွစ၍ဆောင်ရွက်လှုပ်ရှားကြပြီး၊ ကလေးနို့မှုန့်အပေါ် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရေးမဟာမိတ်အဖွဲ့တခုကို ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ပေါင်းစုထားသည့် အရင်းအမြစ်များဖြင့် မိမိတို့က ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး အစားအသောက်ကုမ္ပဏီတခု ဖြစ်သည့် နက်စ်တဲလ် (Nestle) အပေါ် သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်။ မိခင်နို့တိုက်ကျွေးမှု အစားထိုးအနေဖြင့် သူတို့၏ ဈေးကွက်တင်ရောင်းချကျင့်သုံးပုံကို ပြောင်းလဲစေရန် ဖိအားပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့က အမေရိကန်နိုင်ငံတလွှား ဌာနခွဲ ၃၀၀ ကျော် တည်ဆောက်ခဲ့ကြပြီး၊ နိုင်ငံ ၁၂၀ ကျော်တွင် အဖွဲ့ဝင် သန်း ၄၀ ကျော် ပါဝင်ထောက်ခံသည့် ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ပထမဦးဆုံးသော အခြေခံလူထုများ၏ နိုင်ငံတကာ သပိတ်မှောက်လှုပ်ရှားမှုကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ကြပြီး၊ နိုင်ငံ ၁၀ ခုတွင် လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ ပြဿနာအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပထမဦးဆုံး နိုင်ငံဘောင်ကျော် ကွန်ရက်တခုဖြစ်သည့် IBFAN ကို ဖွဲ့စည်းမိကြပြီး နိုင်ငံ ၆၇ ခုတွင် လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းများနှင့် တန်းတူပါဝင်ရန် ဖိတ်ကြားခံရသော ပထမဦးဆုံး နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ် သည့်အဖွဲ့အစည်း (NGOs) ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရပြီး၊ ကုလသမဂ္ဂမှနေ၍ ပထမဦးဆုံး ကော်ပိုရေးရှင်းများ၏ ဈေးကွက်တင်ရောင်းချခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ ပေါ်ထွက်စေခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နက်စ်တဲလ် (Nestle) ကုမ္ပဏီ၏ ဘဏ္ဍာဝင်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံခန့် ထိခိုက်နစ်နာခဲ့ရပြီးနောက်၊ ကုမ္ပဏီနှင့် ဈေးကွက်တင်ရောင်းချခြင်းကို ပြုမူကျင့်သုံးပုံကို နိုင်ငံတကာ ဥပဒေနှင့်အညီလိုက်နာပြောင်းလဲရန် ပူးတွဲလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ယင်းသဘောတူညီချက်ကို “သမိုင်းတွင် နိုင်ငံတကာ စားသုံးသူ လှုပ်ရှားမှု၏ အရေးအကြီးဆုံးအောင်ပွဲတခု” အဖြစ် ချီးမြှောက်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းလှုပ်ရှားမှုကမိပိန်းနှင့် ဆယ်စုနှစ်တခုကြာမျှ လုပ်ငန်းများအတွက် မိမိဂုဏ်ယူမိပါသည်။ သို့သော် အစပျိုးဆောင်ရွက်သူများ အားလုံးကဲ့သို့ပင် အချို့သော အမှားများကိုလည်း မိမိတို့ ပြုခဲ့ကြပါသည်။ မိမိ၏ အကန့်အသတ်ရှိသည့် နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗဟုသုတအရ ဤအမှားအများကို မိမိပြန်၍

ခြေရာကောက်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်- ကနဦးတွင် မိမိက နည်းပရိယာနှင့် မဟာဗျူဟာကို ရောထွေးဝေဝါးနေပါသည်။ မဟာဗျူဟာမြောက် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုဆိုသည်မှာ သင်လုပ်ဆောင်နိုင် သမျှအထဲမှ သင်က အကောင်းဆုံးမည်သို့လုပ်ဆောင်နိုင်မည်နည်းဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ကြောင့် မိမိ၏စိတ်ထဲတွင် မိမိစဉ်းစားထားသမျှ နည်းပရိယာယ်တခုသာ ရှိပါသည်။ ယင်းမှာ ရှောင်လွှဲမရ နိုင်သည့် အခြေအနေလည်းဖြစ်ပါသည်။ အောက်ခြေလူထုအဆင့်တွင် နောက်ထပ် များစွာသော ခေါင်း ဆောင်များပေါ်ထွက်လာရာ မှားယွင်းသည့်ကိစ္စကို မှန်အောင်ပြင်ကြည့်ကြသည်။ မိမိက လှုပ်ရှားမှုအဆင့် တခုသို့ ရောက်ပြီးနောက်၊ နည်းပရိယာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရာတွင် အောင်မြင်၍ နောက်တဆင့် တက်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းနောက် မဟာဗျူဟာတခု မည်သို့ပုံသွင်းချမှတ် ရမည်ကို နားလည် သဘောပေါက် နိုင်ရေးအတွက်၊ မိမိရနိုင်သမျှသောနည်းနာ၊ ရွေးချယ်စရာ အကန့်အသတ်ဖြင့်စ၍ ကြိုးပမ်းရုန်းကန်ခဲ့ပါ သည်။

မိမိအနေဖြင့် အဖွဲ့အစည်းတခု၏ မဟာဗျူဟာပုံသွင်းချမှတ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပို၍အတွေ့အကြုံရှိလာ သည်နှင့်အမျှ မိမိအဖို့ ပို၍ရှင်းလင်းသိမြင်လာပါသည်။ နည်းပရိယာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့ ပို၍ သိမြင် သဘောပေါက်လာလေလေ၊ အသစ်သော မဟာဗျူဟာလမ်းညွှန်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုပြောင်းလွယ်၊ ပြင်လွယ်၊ ဆောင်ရွက်ချမှတ်နိုင်လေလေ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တွေး ခေါ်မှု သို့မဟုတ် သင်တန်းများက မဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ တွေးခေါ်မှုအပေါ် သာလွန်ကြောင်း မိမိ ငြင်းဆို မနေတော့ပါ။ ယင်းအစား နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးလာမှုကြောင့် မဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ တွေးခေါ်မှု ကို ပို၍ကြွယ်ဝစေပါသည်။

ပန်းတိုင်များ၊ မဟာဗျူဟာ နှင့် နည်းပရိယာယ်များ

နည်းပရိယာယ်အပေါ်အလေးထားမှုမှာ မရှိမဖြစ်အရေးကြီးသော်လည်း အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပထမ ဦးစား ပေးမဟုတ်ပါ။ အဖွဲ့အစည်းများက ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့် ကျယ်ပြန့်သော၊ တည်ထောင်သူများ၊ ခေါင်းဆောင်များ သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင်များ၏ တန်ဖိုးထားမှုများနှင့် ယုံကြည်မှုများကို ထင်ဟပ်သည့် ပန်းတိုင်များကို ချမှတ်ရပါမည်။ ဤအခြေခံပန်းတိုင်များကို အဖွဲ့အစည်း၏မစ်ရှင် ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်မှန်းချက်များနှင့် ပေါင်းစည်းစေရပါမည်။ အစီအစဉ်များရေးဆွဲနိုင်ရန်အတွက်လည်း ယင်းတို့မှာ ထင်ရှားရှင်းလင်းစွာရှိရပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းတခုတွင် အချိန်နှင့်အမျှ ပြီးမြောက်အကောင်အထည်ဖော် နိုင်မည့် ပို၍နီးကပ်စွာဖော်ပြနိုင်သော၊ လက်ငင်းပန်းတိုင်များကို ချမှတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းလက်ငင်း ပန်းတိုင်များတွင် မဟာဗျူဟာ မြော်မြင်ချက်များ ပေါင်းစည်းပါဝင်စေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အကောင်အထည် ဖော်ရန်လည်း လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်ရပါမည်။

မဟာဗျူဟာနှင့်ပတ်သက်လျှင် မှော်ဆန်လျှို့ဝှက်သော အချက်များ မဟုတ်ကြပါ။ သို့သော်လည်း များ သောအားဖြင့် မဟာဗျူဟာကျကျစဉ်းစားတွေးခေါ်ရန် ခက်ခဲကြပါသည်။ မဟာဗျူဟာသည် တခုတည်း သော ဆုံးဖြတ်ချက်မဟုတ်ပါ။ ယင်းအစား ဆုံးဖြတ်ချက်များ၏ ပေါင်းဆုံစည်းရာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည် မှာ အဓိကကျသည့် ရည်ရွယ်ချက်များမှ ရွေးချယ်ထားသည့်ကိစ္စများနှင့် သင့်လျော်သည့်ပစ်မှတ်များ၊ မိမိ

၏ ပရိသတ်လူထုကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း၊ လိုအပ်သည့်အရင်းအမြစ်များနှင့် မည်သည့် နည်းပရိယာယ်ကိုသုံးမည်၊ မည်သည့်အချိန်တွင်သုံးမည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ၂၀၀၀ ကျော်က ဆွန်ဇုကသင်ကြားခဲ့သည်မှာ ရန်သူ့အကြောင်း နားလည်သဘော ပေါက်မှု (ယင်း၏ ပန်းတိုင်များမှာ အဘယ်နည်း၊ မဟာဗျူဟာ၊ အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များ)၊ မိမိအကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်မှု (မိမိတို့၏ မဟာမိတ်များကား မည်သူနည်း၊ မိမိ၏ အားသာချက်၊ အကန့်အသတ်များမှာ အဘယ်နည်း) နှင့် မြေပြင်အကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်မှု (တိုက်ပွဲကို မည်သည့်နေရာတွင် ဆင်နွှဲမည်နည်း) စသည်တို့မှ မဟာဗျူဟာပေါ်ထွက်လာကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရန်သူ၏ နည်းပရိယာယ်များသည် သူ၏မဟာဗျူဟာအဓိကကျသော အစိတ်အပိုင်းတခု ဖြစ်ပြီး၊ ယင်းနည်းပရိယာယ်ကို ဗဟုသုတသိရှိထားခြင်းအားဖြင့် သူတို့ကို ပြန်လည်ဆန့်ကျင်ရန် မိမိတို့ကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်နည်းပရိယာယ်ကို သိရှိကြောင်း၊ မိမိတို့က မည်သည်ကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ကြောင်းအပါအဝင်၊ မိမိတို့ စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် ကိစ္စမှာ မိမိတို့၏ မဟာဗျူဟာ ဖွဲ့စည်းမှုအပေါ် သက်ရောက်စေလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုသည် မဟာဗျူဟာမြောက်စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု၏ အရေးကြီးသောအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပရိယာယ်တခုဆိုသည်မှာ မဟာဗျူဟာဘောင်အတွင်းမှ တစ်စုံတစ်ဦးကဆောင်ရွက်သည့် တိကျသော လှုပ်ရှားမှုတခု ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပရိယာယ်များဖြင့် မိမိတို့၏ အရင်းအမြစ်များကို စုစည်းနိုင်ပြီး၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အပြောင်းအလဲဖြစ်စေရန် သက်ရောက်မှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများဖြစ်သည်။ နည်းပရိယာယ်တခုသည် လှုပ်ရှားမှုတခု၊ စနစ်တခု၊ သို့မဟုတ် အခြေအနေတခုတွင် အဖွဲ့အစည်းစနစ် (အင်စတီကျုရှင်း) တခုပင်ဖြစ်နိုင်သော်လည်း၊ အခြားသော နောက်ခံအခြေအနေတခုတွင် အခြားနည်းနာတခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ နည်းပရိယာယ်များသည် အရွယ်အစား၊ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်အပေါ်မူတည်၍ မတူခြားနားမှုကို သူတို့ကိုယ်တိုင်က ဖော်ပြမှုရှိပါသည်။ နည်းပရိယာယ်က အပြောင်းအလဲကို တစ်စုံတစ်ဦးကမည်သို့လုပ်ဆောင်မည်ကို နမူနာပုံဖော်ပြနေပြီး၊ မဟာဗျူဟာတခုကမူ မည်သည့်နည်းပရိယာယ်အသုံးပြုမည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည်။ မည်သည့် ပစ်မှတ်ကို အလေးပေးသင့်သည်၊ မည်သည့်အရင်းအမြစ်ကိုအသုံးပြုမည် စသည်နှင့် ပတ်သက်နေပါသည်။ နည်းပရိယာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့၏ဗဟုသုတများက မိမိတို့ရွေးချယ်သည့် မဟာဗျူဟာကို ပုံသွင်းဖော်ပြနေကြပါသည်။

လူ့အခွင့်အရေးကိစ္စများ ထိရောက်စွာလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ကြရာ၌ နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုမှာ မရှိမဖြစ်အရေးကြီးပါသည်။ ဤသို့ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုကို မိမိက အသေးစိတ်ဆက်၍ဖော်ပြလိုပါသည်။

၁။ မိမိတို့က မည်သို့ ဩဇာလွှမ်းမိုးသက်ရောက်နိုင်သည်ဟု သိသော၊ မိမိတို့ကလုပ်နိုင်သည်ဟု မိမိတို့ ထင်မြင်ထားသော နည်းပရိယာယ်များက မဟာဗျူဟာအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးပါသည်။ မိမိက ဤနေရာ

တွင် အလွန်အကျူးသဘောတရားတစ်ခုခုက ဆုံးဖြတ်ပေးနေသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ လူသားသမိုင်း တလျှောက် လုံးတွင် ပြဿနာတစ်ခုအပေါ် လူတိုင်းက အသစ်သောတုံ့ပြန်ဖြေရှင်းမှုတစ်ခု ပြုကြသည့်အခါတိုင်း တီထွင် ဆန်းသစ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ လူသားသမိုင်းတွင် အတူတူသော အဖြေကို အောင်မြင်မှုမရဘဲ အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးပမ်းနေကြသည့် သာဓကများ ပြည့်နှက်နေပါသည်။ သို့မဟုတ် အသစ်သောနည်းပရိယာယ်က အဟောင်းကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ စစ်ရေးသမိုင်းမှသည် ကောင်းမွန်သည့် ဥပမာ ၂ ခု ရှိပါသည်။ (၁) ဂရိတို့၏ တပ်စုဖွဲ့မှုပုံစံ (Greek phalanx) တီထွင်မှုဖြစ်ပြီး၊ မြင်းစီးစစ်သည်တော်အများဖြင့် စနစ်ကျနမှုမရှိဘဲ သမားရိုးကျတိုက်ခိုက်မှုအပေါ် မှီခိုဆောင်ရွက်နေသည့် အစား တိုက်ခိုက်ရာတွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ အကာအကွယ်ယူ တိုက်ခိုက်နိုင်ရန် စုစည်းမှုတီထွင်ဖန်တီးခဲ့သည့် စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ (၂) ဟင်နရီ-၅ Henry V ဘုရင်၏ အင်္ဂလိပ်တပ်မတော်တွင် လေးရှည်ကြီးများ ထည့်သွင်းတပ်ဆင်မှု ဖြစ်သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်ချုပ်အကာအရံထူထဲစွာ ဝတ်ဆင်ထားကြသော စစ်သူရဲကောင်းတို့ကို အနိုင်ရယူနိုင်ခဲ့ကြသည်။ နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တီထွင်ဖန်တီးမှုများမှသည် အသစ်သော မဟာဗျူဟာအခွင့်အလမ်းများအဖြစ် လမ်းသစ်ခင်းနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

အလားတူပင်၊ မိမိတို့ မည်သို့လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို ကျဉ်းမြောင်းစွာစဉ်းစားအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်နေပါက မိမိတို့မည်သို့ အကောင်အထည်ဖော်၍ရနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းအတွက် အမြင်များကို ကန့်သတ်ထားသည့်နယ်ရိပါမည်။ ကလေးအစားအစာနှင့်ပတ်သက်၍ လှုပ်ရှားမှုတွင် အကြံကောင်းများစွာကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကြောင်း မိမိအမှတ်ရနေပါသည်။ အကြောင်းမှာ အကြံပြုကြသော လှုပ်ရှားမှုများကို မိမိတို့မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို မသိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသူများကိုလည်း လစာမပေးနိုင်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂။ မတူခြားနားသောနည်းပရိယာယ်များက မတူကွဲပြားသောပစ်မှတ်များအပေါ် သက်ရောက်ထိခိုက်မှု ရှိပါသည်။

နည်းပရိယာယ်အားလုံးက ပစ်မှတ်များအပေါ် တူညီစွာသက်ရောက်ခြင်း မရှိကြပါ။ စာရေးသားပေးပို့ခြင်းလှုပ်ရှားမှုသည် ဒီမိုကရေစီအစိုးရများအပေါ် ရည်ရွယ်ချက်ထားသော်လည်း၊ အာဏာရှင်အစိုးရများထံ တူညီသောအရေအတွက်ဖြင့် စာပေးပို့ပါက ခြားနားသောတုံ့ပြန်မှုသာ ရရှိပါလိမ့်မည်။ စီးပွားရေးအရ သပိတ်မှောက်မှုသည် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသူများက ယင်း၏ ထိခိုက်နစ်နာနိုင်ခြေအပေါ် ထိခိုက် သက်ရောက်စေပြီး၊ စီးပွားရေးအခြေအနေအပေါ် စိုးရိမ်မှုရှိသည့်ပစ်မှတ်များအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

မိမိတို့က ပစ်မှတ်များအလိုက် မိမိတို့၏ နည်းပရိယာယ်များကို သေချာပြင်ဆင်ရန် လေ့လာသင်ယူရပါမည်။ ဖြစ်နိုင်သည့် ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အပြည့်အဝကို ရှာဖွေရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ ပစ်မှတ်အပေါ် နည်းပရိယာယ်များက သက်ရောက်မှု မရှိသည့်အခါ ယင်းပစ်မှတ်များကို ရင်ဆိုင်လုပ်ဆောင်ရန် နည်းပရိယာယ်များကို ဆန်းသစ်တီထွင်ကြရပါမည်။

၃။ မတူခြားနားသောနည်းပရိယာယ်များသည် မတူကွဲပြားသောလူထု လူအုပ်စုများအတွက် ဆွဲဆောင်မှု ဖြစ်စေပါသည်။

မိမိတို့တဦးချင်းတွင် မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်လေ့လာသင်ယူမှုပုံစံများ ရှိကြပါသည်။ ဤအချက်ကို အသိအမှတ် ပြု၍ ဆရာကောင်းများက သူတို့၏သင်ကြားမှုနည်းပရိယာယ်များကိုပြောင်းလဲကာ ကူညီပေးသည်။ မိမိတို့ဖက်တွင်လည်း လူမှုရေးပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ နည်းပရိယာယ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ခံယူမှုကို ပြောင်း လဲရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ လူ့အခွင့်အရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် ကျယ်ပြန့်သောလူထုများကို ထိတွေ့နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

အချို့သောသူများက ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ၏ အိမ်ရှေ့တွင် လူစုဝေးဆန္ဒပြရန် အလွန်ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ် ဖွယ် နည်းပရိယာယ်အဖြစ် မြင်ကြပါသည်။ အချို့သောသူများက စာရေးသားပေးပို့ခြင်းသည် လိုအပ် သည့် အပြောင်းအလဲမှနေ၍ သိပ်ပြီးဝေးကွာလွန်းသည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ မည်သူက မှန်ကန်သည်ကို မိမိတို့ ငြင်းခုံဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် လူအများက နည်းပရိယာယ်တခုအပေါ် သူတို့အပေါ် သက် ရောက်စေသော အကြောင်းနည်းလမ်းများအရ မတူခြားနားစွာတုံ့ပြန်ကြသည်ကို မိမိတို့အသိအမှတ်ပြု နိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ရှိမှုအပေါ် သူတို့၏ သည်းညည်းခံနိုင်မှု၊ သူတို့ရရှိနိုင်သမျှသော အချိန်၊ သို့ မဟုတ် သတင်းအပေါ် သူတို့ကမည်သို့ခံယူလက်ခံသည်ဟူသော လုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် မူတည်ပါသည်။

အကယ်၍ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအသိုက်အဝန်းက ပြည်သူများနှင့်ထိတွေ့ဆက်ဆံရန် နည်းပရိယာယ် တခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုသာ ကမ်းလှမ်း၍ တုံ့ပြန်နေပါက မိမိတို့က ယင်းနည်းပရိယာယ်များကို လက်ခံကြ သည့် ပရိသတ်အနည်းအကျဉ်းကိုသာ တောင်းဆိုရာကျပါမည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ နည်းပရိယာယ်သည် ကျယ်ပြန့်သောလူထုကဏ္ဍများအတွက် အသုံးပြုရန် အလွန်အင်မတန်ခက်ခဲကြပါ သည်။ ယင်းတို့သည် ရေရှည်ကြာမြင့်တတ်ပြီး၊ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်လူနည်းစုမှလွဲ၍ ကျန်သူများက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲခက်နဲလှပါသည်။ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာနည်းပရိယာယ်များအပြင် အခြား သူများကိုလည်း တာဝန်ပေးအပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ လူအများက ဘေးမှ လေ့လာစောင့်ကြည့် နေကြသူများအဖြစ်ရှိမနေဘဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အလမ်းပို၍ ရရှိလာစေပါမည်။

ဖိနှိပ်မှုတွေ့ကြုံခဲ့ရသော လူထုများ၏ ယဉ်ကျေးမှုများတွင် လူထုများက သူတို့၏ လူအများနှင့်ထိတွေ့ ဆက်ဆံနေရသည့်ဘဝမှ ပြန်၍ ဆုတ်ခွာရန် သင်ယူလေ့လာကြသည်။ ဤသို့သော ယဉ်ကျေးမှုများရှိ လူထုအသိုက်အဝန်းများကို ထိတွေ့ရန် ဘေးအန္တရာယ်ရှိမှုအပေါ် သူတို့၏ သည်းညည်းခံနိုင်မှု၊ လူမှု အပြောင်းအလဲအပေါ် မတူခြားနားသော ရှုမြင်ချက်များကို ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနိုင်ရန်အတွက် မိမိတို့က မတူခြားနားသော နည်းပရိယာယ်များကို ပြသရန် လိုအပ်ပါသည်။

၄။ နည်းပရိယာယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျော့ပြောင်းမှုသည် အံ့အားသင့်အငိုက်မိစေရန် အကြောင်းအရင်းအမြစ် ဖြစ်စေသည်။

မိမိတို့၏နည်းပရိယာယ်များကို အကြိမ်ကြိမ်ထပ်၍ဆောင်ရွက်ပါက ယင်းတို့ကို မည်သို့ရင်ဆိုင်ရမည်ကို မိမိတို့၏ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုများက သိရှိသွားကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများ အပေါ်လည်း ထိန်းသိမ်းနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

မိမိတို့က နက်စ်တဲလ်ကုမ္ပဏီ (Nestle) ကို ဆန့်ကျင်၍ သပိတ်မှောက်မှုစတင်သည့်အခါ ကုမ္ပဏီက အလွန်အမင်း ဆတ်ဆတ်ထိမခံ တုံ့ပြန်ပြီး၊ အမှားများစွာ ပြုခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သပိတ်အတွက်အားဖြည့်ပေးရာရောက်စေပါသည်။ သို့သော် ဤလှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်းကို ဆက်၍ဆောင်ရွက်ရာ Nestle ကုမ္ပဏီက ဝေဖန်မှုများအပေါ်တွင် ပြေလည်စေမည့် ကျွမ်းကျင်မှု ရရှိလာပါသည်။ တန်ပြန်လှုပ်ရှားမှု ထိုးစစ်များ ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်လာခဲ့သည်။ မိမိတို့က သူတို့ဟန်ချက်ပျက်ပြားစေရေးအတွက်၊ အစဉ်အမြဲလိုလို မိမိတို့၏နည်းပရိယာယ်များကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုကြရာ တန်ပြန်ထိုးစစ်များသည် မထိရောက်ဘဲ ဖြစ်ရသည်။

လူ့အခွင့်အရေးများကို ဆက်လက်၍ ချိုးဖောက်မြဲရှိနေကြပြီး၊ ထက်မြက်၍ အင်အားကောင်းသည့် ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုများက ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ သူတို့တွင် သိသာထင်ရှားသည့်အရင်းအမြစ်များလည်းရှိနေကြပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ (Amnesty International) ၏ ပထမဦးဆုံး စာရေးသားပေးပို့သည့် လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်းအင်အားကို ပြန်၍ တွေးကြည့်စေလိုပါသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းနည်းပရိယာယ်သည် အလွန်အမင်းအံ့ဩစရာဖြစ်နေသည်။ သို့သော် နှစ် ၃၀ ဖြတ်ကျော်လာသည့်အခါ နိုင်ငံအစိုးရအများစုက မည်သို့သင်ခန်းစာယူ၍ ဖွံ့ဖြိုးလာကြသည်ကို စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဗျူရိုကရက်များက ဤနည်းပရိယာယ်မှနေ၍ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ကာကွယ်နိုင်ရန် တုံ့ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။

အလစ်အငိုက် အံ့အားသင့်စရာဖန်တီးခြင်းသည်လည်း ရန်သူ့အတွက် ဟန်ချက်ပျက်စေပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် အမှားများကိုဖြစ်စေပြီး၊ သူတို့၏အခြေအနေကို လှိုက်စားပျက်ယွင်းစေပါသည်။ ယင်းသည် သူတို့အတွက် သင်ခန်းစာလည်းဖြစ်စေသည်။ နည်းပရိယာယ်အရပစ်မှတ်ထားသူက အသစ်သော သိမြင်မှု ရရှိလာခြင်း၊ သို့မဟုတ် အပြုသဘော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလိုအပ်ကြောင်းလည်း နားလည်သဘောပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ ပြုလွယ်ပြင်လွယ် မရှိခြင်းကြောင့် မိမိတို့၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုများက အကြိမ်ကြိမ်ထပ်၍ ဆောင်ရွက်နေခြင်းမျိုး ကျရောက်စေသည်။ ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုတွင်လည်း အလားတူ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ညင်သာခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဖက်အင်အားစုအတွက် သင်ခန်းစာယူ လေ့လာမှုကို မြှင့်တင်ပေးပါသည်။

၅။ နည်းပရိယာယ်က ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသူများနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများအတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သို့ရင်ဆိုင်နိုင်သည်ကို ဖော်ပြပါသည်။

ပထမဦးဆုံးသော ကလေးအစားအစာ လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်း (၁၉၇၅ မှသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ) က ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးအတွက် အသစ်သောဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က

စိန်ခေါ်မှုတခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်း၏ အဆင့်တိုင်းက အသစ်သောပုံစံလားရာများကို ဖန်တီးစေခဲ့သည်။ မည်သူတဦးကမျှ နောက်တွင်မည်သို့ဆက်၍ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု မိမိတို့ကို အနီးကပ်လမ်းညွှန် ကြီးကြပ်ပေးနိုင်သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ အခြားသော နိုင်ငံတကာကမ်ပိန်းများ ဖွဲ့စည်းလာပြီး အတူတူသော မူဘောင်တခုတည်းတွင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လာသည့်အခါ ပို၍လျင်မြန်စွာ ရှေ့သို့ဆက်၍ လှုပ်ရှားလာနိုင်ကြပါသည်။ မြေမြုပ်မိုင်းပိတ်ပင်တားဆီးရေး နိုင်ငံတကာလှုပ်ရှားမှု ကမ်ပိန်းကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ယင်းက ပန်းတိုင်များသို့ ၁၈ လအတွင်း ရောက်ရှိနိုင်ခဲ့ပါသည်။ INFACT လှုပ်ရှားမှုက ၁၀ နှစ်မျှ ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။

မိမိက ဤသို့သော သွင်ပြင်လက္ခဏာကို ဂီတပညာရှင်တဦးက ဂီတအသစ်တခုနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာသင်ယူနေမှုနှင့် တစုံတရာ အလားတူသည်ဟု တွေးမိပါသည်။ မိမိတို့လေ့ကျင့်လာသည်နှင့်အမျှ ကြွက်သားများက မည်သို့လှုပ်ရှားရမည်ကို သိလာကြသည်။ ဦးနှောက်ကို နူးညံ့သည့်အသေးစိတ်ကွဲလွဲမှုကလေးများကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲရန် အခွင့်အလမ်းရစေသည်။ ပြီးနောက် တိုးတက်လာစေပါသည်။ မိမိတို့လေ့ကျင့်လေလေ၊ ပို၍ လွယ်ကူလေလေပင် ဖြစ်သည်။

အခြားသော ဥပမာတခုကို ဥရုဂွေးနိုင်ငံတွင် တွေ့မြင်ရသည်။ ဥရုဂွေးနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားချက်တခုအရ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲဖြင့် လွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ဥပဒေတခုကို ပြန်၍ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန် ခွင့်ပြုထားသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်ကို နှစ် ၇၀ ကျော်ကြာ အသုံးပြုခဲ့ဖူးခြင်းမရှိပါ။ ဥရုဂွေးနိုင်ငံ၏ လူ့အခွင့်အရေးအသိုက်အဝန်းက ဤပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖုန်ခါ၍ မဲဆန္ဒပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းထံမှ မေတ္တာရပ်ခံတောင်းဆိုချက်စုစည်းကာ အာဏာရှင်စနစ်ကာလအတွင်း နိုင်ငံသားများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့သူ၊ သတ်ဖြတ်ခဲ့သူများ အရေးယူမခံရဘဲ ကင်းလွတ်နေသည့် အခြေအနေကို ပြန်တွန်းလှန်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲတွင် မဲအနည်းငယ်ဖြင့် ကပ်ရှူးခဲ့သော်လည်း ဥရုဂွေးပြည်သူလူထုများက နိုင်ငံရေးလုပ်ပုံလုပ်နည်းအသစ်ကို သင်ခန်းစာရရှိခဲ့ ကြသည်။ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲကို နောက်ထပ် ၁၂ နှစ်တာကာလတွင် ၈ ကြိမ်တိုင်တိုင် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

၆။ နည်းပရိယာယ်များသည် ပါဝင်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများနှင့် အဖွဲ့အစည်းအလုပ်လုပ်သော မဟာမိတ်များအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားရန်စနစ်များဖြစ်ကြသည်။ (လူထုချီတက်ပွဲကဲ့သို့သော) အချို့သော နည်းပရိယာယ်များမှာ ရေတိုအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ (သပိတ်မှောက်သည့် လှုပ်ရှားမှုတခု) မှာ ရေရှည်အတွက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည့် စနစ်များအတွက်မူ အားလုံးအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် လမ်းညွှန်မှုများ လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းတို့က အခြားသော လူထုအများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ လေ့လာသင်ယူရေးနှင့် အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းများ၊ သို့မဟုတ် လှုပ်ရှားမှုကမ်ပိန်းကို စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပါဝင်လာစေရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးပါသည်။ နည်းပရိယာယ်အဆင့်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုသည် ပို၍ငယ်သူများ သို့မဟုတ် အသစ်သော ဝန်ထမ်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများအတွက် ကောင်းမွန်လှသည့် သင်တန်းကွင်းပြင် ဖြစ်ပါသည်။

CVT စင်တာက ပထမဦးဆုံး နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရသူသားကောင်များကယ်ဆယ်ရေး အက်ဥပဒေ (Torture Victims Relief Act)² ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်သို့ စ၍ အဆိုပြုပါသည်။ (ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရေး နည်းပရိယာယ်တခု) မိမိတို့က ဤအခွင့်အလမ်းကို အသုံးပြု၍ အခြားသော လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘာသာရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် အခြားမဟာမိတ်ဖြစ်လာဖွယ် အင်အားစုများကို ထိတွေ့ဆက်သွယ်သည်။ ဤသို့ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများကြောင့် သူတို့က ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခံရသူများ ကုသပေးရေး အစီအစဉ်များ လုပ်ကိုင်ပုံအပေါ် ပို၍ဗဟုသုတရှိလာပြီး၊ မိမိတို့ နားလည်ထားသည့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုသဘာဝကို သူတို့၏ဘာသာစကားအဖြစ် စတင် ထည့်သွင်းလာကြပါသည်။

ကမ္ဘာတဝန်းတွင် လူ့အခွင့်အရေးကိစ္စများ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် နည်းပရိယာယ်တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများ အထူးအရေးကြီးပါသည်။ မိမိတို့၏တွေးခေါ်မှုကို နည်းပရိယာယ်အရ မဟာဗျူဟာအရ ချဲ့ထွင်ခြင်းဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ အသိုက်အဝန်းက ပို၍ထိရောက်လာစေရန် အခွင့်အလမ်းများ ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရသော်-

၁။ ကျဉ်းမြောင်းသည့် နည်းပရိယာယ်ဘောင်ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသည့် လူထုပရိသတ်ကိုသာ ဦးဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကျယ်ပြန့်သော နည်းပရိယာယ်ဘောင်ဖြင့် ပို၍ကျယ်ပြန့်သည့် လူထုပရိသတ်ကို ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနိုင်၊ ပါဝင်ပတ်သက်စေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၂။ နည်းပရိယာယ်တခုခုအပေါ် အလွန်အကျူးမှီခိုလွန်းခြင်းသည် မှားယွင်းသည့်အခြေအနေတရပ်တွင် အသုံးပြုခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ်သည်။ မဟာဗျူဟာမြောက်ပစ်မှတ်များနှင့် နေရာများအတွက် ချဲ့ထွင်ရန်အခွင့်အလမ်းများ လွဲသွားစေသည်။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသည့် နည်းပရိယာယ် စဉ်းစားမှုဖြင့် မဟာဗျူဟာမြောက်ပစ်မှတ်ကို သေချာအနုစိတ်ပြန်၍သတ်မှတ်ရန် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးသည်။

၃။ အသုံးပြုလွန်းသောနည်းပရိယာယ်များကြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုအနေဖြင့် တုံ့ပြန်မှုတခုကို စနစ်တကျပြင်ဆင်ထားနိုင်ပြီး၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုအနေဖြင့် သူတို့၏အနေအထားကို ခုခံကာ ကွယ်ရန် ပို၍လွယ်ကူပါလိမ့်မည်။ နည်းပရိယာယ်အရ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိမှုသည် အံ့အားသင့်ဖွယ် အလစ်အငိုက်နှင့် သင်ခန်းစာများကို ဖန်တီးပေးသည်။

မိမိတို့က ယခုအလုပ်လမ်းညွှန်စာအုပ်ကို “ဟင်းချက်နည်း နိသရည်း”အဖြစ် မဟာဗျူဟာများ ဖန်တီးရန် သို့မဟုတ် နည်းပရိယာယ်တခုခုကို မြှင့်တင်ပြောဆိုရန် မရည်ရွယ်ပါ။ အုပ်စုတခု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ၊ ဘေးအန္တရာယ်ရှိမှုအပေါ် သည်းညည်းခံနိုင်မှု၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစု၏ အခြေအနေအပေါ် သုံးသပ်ချက်

² အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဥပဒေ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသူ သားကောင်များ ကယ်ဆယ်ရေး အက်ဥပဒေ (The Torture Victims Relief Act) သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု ဆန့်ကျင်ရေးအတွက်နှင့် ကမ္ဘာတလွှား နစ်နာခံစားရသူများ ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရေး ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် အမေရိကန်၏ ဘက်စုံမဟာဗျူဟာကို ဒီဇိုင်းပြု ရေးဆွဲထားပါသည်။ ဤဥပဒေမူကြမ်းအရ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၁ သန်းကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကြောင့် နစ်နာခံစားရသူများ ပြုစုကုသရန် လျာထားပါသည်။

သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အားစုတို့၏ အခြေအနေများနှင့် နည်းပရိယာယ်ကို အသုံးပြုကြမည့်နောက်ခံ
ကြောင်းရာ အခြေအနေ စသည်တို့က သူတို့၏ရွေးချယ်မှုအပေါ် သြဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအစား မိမိတို့က လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားကျင့်သုံးနေကြသူများအဖို့ မဟာဗျူဟာမြောက် စဉ်းစား
တွေးခေါ်ကြရန် စိတ်ဝင်စားလာစေဖို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ကမ္ဘာတဝန်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် တီထွင် ဆန်း
သစ်သောအလုပ်များ၏ မြင်ကွင်းကို အနည်းငယ်မြင်သာအောင် တင်ပြရင်း၊ နည်းပရိယာယ်နှင့် ပတ်
သက်၍ သူတို့ကိုယ်ပိုင်ဝေါဟာရများ တိုးတက်ကြွယ်ဝလာစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။ မိမိတို့က ကိုယ်တိုင်၊
အစိုးရများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းစနစ်များကို စိန်ခေါ်ပြောင်းလဲနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေစဉ်
တွင် အသစ်သောမဟာဗျူဟာနည်းနာများ ပေါ်ထွန်းဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြရန် လိုလားသည်။
ဤသို့ဖြင့် မိမိတို့အတူတကွ ပို၍ထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။